

EESTI POLITSEILEHT

Administratiiv-õigusline aegkiri.

Nr. 9 (167)

28. veebruaril 1925 a.

V. aastakäik.

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
 Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas " 500.—
 veerandaastas " 250.—
 Siseministeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas Mk. 800.—
 poolaastas " 400.—
 veerandaastas " 200.—
 Üksik nummer maksab Mk. 25.—
 Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103.
 Kuulutuste hind:
 1/1 lehek. Mk. 4000.— 1/4 lehek. Mk. 1000.—
 1/2 " " 2000.— 1/8 " " 500.—
 1/3 " " 1350.— 1/16 " " 250.—
 Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 750/0, tekstis 1000/0 kallim.
 Adressi muutmise 30 mk.
 Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksev arve Eesti panga Tall. osak. nr. 543.

Sisu: 1) A. Dadashev, Hädatarvilisest enesekaitsest. 2) A. Liit, Kuritegude jäljimine.
 3) Saksamaa uus nuhtlus-eadus. 4) Nõidus vanal ajal. 5) Ametlik osa. 6) Esperanto alalt.
 7) Väljamaalt. 8) Küsimused ja kostmised. 9) Kuulutused.

Hädatarvilisest enesekaitsest.

A. Dadashev.

Viimaste aastate, eriti aga viimaste kuude sündmused loivad õhkkonna, kus ühiskondlikud ning valitsuse asutused pidid erakorralisi abinõusid korra kaitseks tarvitusele võtma. Sarnaste abinõude käsitlemine loob elanikes kindla usu, et valitsus vastava energiaga igasugustele rahuliku elu rikkumise katsetele saab vastu töötama, ühes sellega tekitavad aga kõige närvilikumana seltskonna osas teatava rahutuse tunde, mis tõelusi nõnda nägemast segab, nagu need tõesti on. Tärbab kalduvus oma valveloleku tõstmiseks ning oma abinõude abil isiklike julgeoleku kaitsmiseks, mis mõnel juhtumisel sündsusetu kuju võib omada, ning teistel juhtumistel abinõude käsitlemist seal võib välja kutsuda, kus selleks küllaldased põhjused puuduvad.

„Hädapärase enesekaitse“ puhul on öeldud N. S. § 101, on pealetungimise kait-

seks jõu ning igasuguste muude abinõude tarvitamine, ühtlasi ei panda süüks pealetungijale haavade ehk vigastuste tekitamine ehk isegi surmamine, kui pealetungimine ähvardab elule, tervisele ehk vabadusele ja võimalus puudub lähema ülemuse poole kaitse saamise pööramiseks, ehk kui pealetungimine toimne pandud varga ehk röövli poolt ehk jälle kui pealetungija vägivaldselt enesekaitseja elukorteris tungis. Hädatarviliseks enesekaitseks loetakse ka neid juhtumisi, kus varguse ehk võõra omanduse ehk rikkumise pealt tabatud kuritegija püüab jõuga oma tabamist takistada ehk võõra vara omandamist ehk selle rikkumist lõpetada. sealjuures seatakse üldmääruseks: 1) et igal ülaltähendatud juhtumisel on enesekaitseja kohustatud kõigest asjaoludest ja tagajärgedest viibimata naabri elanikkudele, ning esimesel võimalusel lähemale ülemusele

teatama, ja 2) et igasugune pealetungijale ülelligse kahju tegemine, kui tema poolt varitsev hädaohlt kõrvaldatud, loetakse enesekaitse kuritarvitamiseks, ning süüdlane langeb karistuse alla, mis kindlaks määratakse vastavalt tehtud kahjule, sündmuse tõukeviiside ja teiste asjaolude arvesse võtmisel.

Kahes järgmises paragrahvis kõnelatakse, et hädatarviliseks enesekaitseks loetakse ka naisterahva kaitse tema neitsikkuse ehk au vägivaldsel röövimisel, ning enesekaitse on lubatud mitte ainult oma isiku, vaid ka teiste isikute päästmisel, kes sarnases seisukorras.

Uue Nuhtlusseaduse § 45 on öeldud: „Et loeta kuriteoks toimusi, hädatarvilisel enesekaitse, mis sihitud seadusvastase kas enese või teiste isikliste või varandusliste varade kaitseks. Liialdusega ehk mitteõigeajalise kaitsemisega enesekaitse võimupiiridest üleastumist karistatakse ainult seaduses tähendatud juhtumistel.“

Uue Nuhtlusseaduse kokkuseadjad, nagu motiividest selle kodeksi juure näha, mitte uut olulist enesekaitse määrustele juure lisades, püüdsid ainult seaduse enese kokkuseadmisel ära hoida katsetest neid asjaolusid reglamenteerida, mil puhul enesekaitse oleks võinud karistatav olla, sest neis motiivides on öeldud, et igasugused katsed neid reglamenteerida, mis varemalt nii teoreetikute poolt ja kodeksides tehtud, jäid ebaõnnestunuiks.

Seega võib Uue Nuhtluss. § 45 vaatamata, et ta veel maksuma pandud pole, §§ 101—103 tõlgitsemisel allikaks olla ning enesekaitse olulist külge puurtuvad kaalutlemised võivad vastavas ulatuses kuuluda ka praegu maksvate enesekaitse seaduse paragrahvide kohta.

Põhjendades nende kaalutlemistele ning Senati seletustele §§ 101—103 käsitamise kohta, tuleksime järgmistele äreldustele.

Enesekaitse on kõige pealt tagasitõrje, s. o. mitteiseseisev toimus, mida teiste, juba käimasolevate toimuste takistamiseks ette võetakse.

Sellepärast ei saa enesekaitse mõiste alla viia sarnaseid toimusi, mis küll mõnesuguse õigusrikkumise vastu sihitud, kuid mitte tegevuse enese, vaid kavatsuse vastu mõeldud asja teostamiseks. Olles näiteks, varustatud kindlate andmetega, et keegi kavatseb maja põlema süüdata, kuid selle peale vaatamata, enne kui tema selle eesmärgi teostamiseks tarvisminevaid

samme pole astunud, ei ole õigust abinõusid tarvitusele võtta, mis harilistel tingimustel lubamatud ja enesekaitse puhul karistamatud.

Teisest küljest ei või enesekaitse karistamatus aset leida siis, kui kuritegu, mille vastu see sihitud, juba korda saadetud ehk kuritegija enese tahtmisel teost lahitiitluse puhul tulemata, sest siis ei saa kahju kannataja toimusi mitte kui vägivalda eemaletõrjumist võtta, vaid kui tasumist ehk omakohut.

Teiste sõnadega peab enesekaitsemine nende tegudega, mille vastu ta sihitud ühel ajal sündima.

Aja suhtes, mil teatud kuritegu teostatuks tuleb lugeda, peab tähendama, et kriminaalõiguses maksvat kuriteo lõpu mõistet tuleb enesekaitse puhul laiemalt tõlgitada. Nii loetakse krim.-õiguse järgi värgus lõppenuks sest silmapilgust, kui varas võõra asja valdas, ja tema kas või ainult korterist välja viis, kuid enesekaitset võib tarvitada ka peale selle aja: varas võib kahjukannataja poolt hoovi peal, tänaval ehk mujal tabatud saada kuni asi vargal käes, ja tema sellega pole põgeneda jõudnud.

Ühënduses küsimusega, mille vastu võib enesekaitse sihitud olla, peame selgitama, kas on enesekaitse karistamatuse üheks peatingimuseks, et kurjus, mille vastu see sihitud, oli tegutsemas ehk on küllalt sellest, et kaitsjal kaaluvad andmed selle kavatsuse kohta olemas. Kerge on sarnast seisukorda kujutada, kus tegelikult mingisugune hädaohlt kaitsjat ei varitunud, kuid kujunenud olukord viis tema sellele kindlale veendumusele. Tekkis näiteks, tüli. Üks tülitsejatest võtab taskust revolvri ja juhib selle oma vastase poole. Viimane kaitseb ennast kuidagi ja pärast selgub, et ähvardus oli läbiviimata, sest revolver ei olnud laetud. Mina arvan, et ka selle tingimuse juures tuleb enesekaitset hädatarviliseks lugeda, kuigi see eba-hädaohlu vastu on sihitud, sest vastupidine seisukoht võtaks suurema hulga juhtumistel selle õiguse kasutamise võimaluse. Kaitsjal tuleks siis mitte katset vaid kuritegu ennast ära oodata, s. o. seda, mida ta just ära hoida püüdis.

Teiseks oluliseks tingimuseks enesekaitse juures on pealetungija tegevuse seadlusetus. Arusaadav, et enesekaitset tarvitada toimuste vastu, mis seaduse poolt lubatud, ei saa hädatarviliseks ning seega karistamatuks lugeda.

Selles suhtes on huvitav ainult kahte seisukohta tähendada, mida Nuhtl. seaduse kokkuseadjad avaldanud: 1) hädatarvilise enesekaitse kui seaduslise abinõu vastu ei või lubada kaitset, mida võiks ka enesekaitseks lugeda; 2) pealetungija ametlikul seisul ei ole tähtsust enesekaitsemise puhul, kui tema poolt ettevõetud vägivaldsed sammud on nähtavalt seadusvastased ning ähvardavad hävinemise või rikkega mõnda riigi kaitset seisvat vara.

Lõpuks on veel üks tingimus, mille olemasoluga kaitsmine ei või hädatarviliseks tunnustatud saada, s. o. kaitse jõu vastavus pealetungivale jõule.

Iseenesest võib vägivald, mida kaitse korral tarvitatakse, väga mitmekesine olla, alates varanduslikest rikkedest ja lõppedes surmaga, kuid kaitse ei või vägivalda tarvitada, kui kallaletungimise ärahoidmiseks mitte vägivaldsed toimingud küllaldased on, ei või tekitada suurt kuritegu, kui hädaohtu vähema kahjuga oleks võidud kõrvaldada.

Ette kindlaks määrata, missugused toimingused teatud juhtumistel võivad lubatud olla, on võimata, kuid praegu ülesloetud üldised alused on ses suhtes tarvilikud.

Lõpuks pole huvitusest mõnda neist kaalutlemistest tähendada, mis Uue Nuhtlusseaduse redigeerimisel avaldati praegu maksva N. S. § 101 redaktsiooni kohta, sest, nagu juba tähendasin, nimetatud kaalutlemised on ühtlasi ka nende §§ tõlgitsemised.

Nii on selle § 101 määrus selle kohta,

et hädatarvilist enesekaitset tarvitanud isik viibimata sellest naabrielanikele teataks, oma tähtsuse kaotanud.

Ta võis paista tarvilikuna siis, kui kohtutes maksev oli n. n. „vormiline töenduste teooria“, s. o. reformieelne kohtusidus kohtunikku töenduste hindamisega, täpselt pea aritmeetilisel rehkendades, missugune neist ja kui palju väärtuslisem on kui teine.

Selle tõttu, kohustades enesekaitse kasutamist naabritele teatama, kindlustas seadus kohtule tulevased kindlad töendused.

Peale kohtureformi läbiviimist 1864. a. jäeti sarnane ettemääratud töenduste hindamine ära, ning ühes sellega kaotas oma tähenduse ka tsiteeritav § 101 määrus, mis aga teksti poolt 1845. a. kuni senini on muutmata püsinud kui vanaaja jäänus.

Siis on kõrvale jäetud veel üks märkus selle kohta, et hädatarvilise enesekaitse on lubatud ainult võimaluse puudumisel ülemuselt abi paluda. Seesugune abi võib enesekaitse õigust kõrvaldada ainult sel juhtumisel, kui see abi tegelikult olemas, mitte aga võimalik: kui pealetungija kinni võetud ehk võimu poolt on abinõud tarvitusele võetud, mis kallaletungimist ei lase teostada jne., kuid sel juhtumisel ei ole vägivaldne kaitse enam tarvilik, s. o. enesekaitsemise tingimus kukub ära. Kuid valitsuse orgaani lähedus, võimalus ainult teda abiks kutsuda, ei tohiks inimeselt õigust võtta oma vara ja huvisid ähvardatava seadusvastase kallaletungimise eest kaitsmast.

Kuritegude jälgimine.

A. Liit.

(Lõpp.)

7. Elukutseliste kuritegijate teatelehtede kogu.

Teateleht, mis trükitud suure kirjutuspoogna kaustas, sisaldab järgmised andmed: elukutselise kuritegija täielik nimi ja hüüdnimi, sündimise aeg ja koht, kus hingekirjas, elukoht, perekond, usk, rahvus, kodakondsus, õpitud amet, haridus, suhted väeteenistusega, missuguses väeosas teeninud vabadussõjas, iseloom, eluviis, isikukirjeldus, päevapilt, kus seni elanud, sugulus ja tutvus, eriti kõige lähemad tuttavad, kellega viimasel ajal ühes

kinni istunud, kaaslased senistes kuritöödes, missuguste valenimedega all elanud, eriala, kuritegevuses, töötamisviis, eelaristus, jooksev süütegude kirjeldus ja vanglasviibimised, kelle poolt ja kunas algusleht kokku seatud. - Ühe sõnaga, midagi teenistuskirja taolist! Need teatelehed on määratud kuritegijate jaoks, kelle tegevus väljaspoole oma maakonna piirid ulatab ning selle tõttu paljundatakse neid kaheteistkümnemes eksemplaris ja saadetakse kätte kõikidele krim.-politsei asutustele. Jooksvaid teateid „teenistus-

kirja sissekandmiseks“ on kohustatud kõikidele teistele asutustele saatma see asutus, kellel registreerituga kõige viimaks kokkupuutumine oli. Kuna elukutselised kuritegijad tihti „kampus“ tegutsuvad, mille liikmed võivad asuda igati iseloomulikes kohtades, siis on seesugustel üleriiklistel teatelehtedel organisatsioonide avalikustegemise juures alati suur tähtsus. Samuti head pide pakuvad kõne all olevad lehed võrastes linnades ja laotadel opereerivate taskuvaraste ja matsiküttide tabamisel. Lehed hoitakse alal tähestiku järjekorras korraldatud kaustades.

8. Kontroll-kartoteek ja juurdluste kokkuvõtted.

Suuremates osakondades, kus kuu jooksul 200—300 ja rohkemgi juurdlust läbi käib, muutub täpne kontrolli pidamine jooksva töö üle asutuse juhtidele ületõu käivaks, kui selleks ainult lauaühendid tarvitatakse. Edasi, teatava kuriteo juurdlemine kestab sagedasti kuude viisi ja mõnikord läheb korda kuritegijaid tabada alles aastate pärast; selleks peavad avalikustegemata jäänud sündmused, vähemalt seesugust viimaste hulgas, mille avalikustegemise lootused pole sootumaks kadunud, asutuse juhatusel alati silma ees seisma, et neid aegajalt vastavatele ametnikkudele meele tuletada. Seks otstarbeks on lauaühend üksinda jällegi liiga kohmakas abinõu. Seda silmas pidades on minu poolt paar aastat tagasi kokku seatud iseäralised sündmuse kaardid, millised täidetuna iga jälgimisele tuleva sündmuse kohta, jällegi kõrvade süsteemi järele sellekohastes kastides alal hoitakse, moodustades n. n. kontroll-kartoteegi.

Kaart sisaldab teated sündmuse liigi, kahjusaaja, sündmuse aja ja ülesandmise aja, koha, kadumaläinud asjade, juurdlust toimijate ametnikkude ja juurdlemisel kogutud andmete kohta, millised ühed asja ülesvõtmise puhul, teised aga sedamööda, kuidas nad selgunud, sisse kantakse. Kaardi mõlemad küljeveerud on jaotatud kumbki kaheteistkümneks ruuduks, vastava numeratsiooniga. Pahemal pool olevad ruudud vastavad osakonna territoriaalsele jaotusele, näit. nr. 1 — linna esimene jaoskond, nr. 2 — teine jaoskond, nr. 7 — sadam jne. Toimiti sündmus esimeses jaoskonnas, siis loigatakse kõik teised kõrvad, peale nr. esimese, maha. Parempoolsed ruudud vas-

tavad kuudele — 1. jaanuar, 11. veebruar jne. Toimiti sündmus jaanuarikuus, siis loigatakse peale nr. 1 kõik teised kõrvad maha. Ülemise veere kõrvad tähendavad, nagu nr. 6 all kirjeldatud kartoteegilgi, kuriteo liiksid. Algul paigutatakse kaardid kasti nr. 1. Sinna jääb ta senikauaks, kuni sündmus avalikuks tehtud. Avalikust tehtud juurdlust ära saates kohtule või kohtu-uurijale, paigutatakse kaart kasti nr. II. On asi kohtus läbi käinud ja süüalused oma teenitud karistuse kätte saanud, siis rändab kaart kasti nr. III, kaebaluste õigeksmõistmise korral aga kasti nr. I tagasi. Kui osakonna töö on ametnikkude vahel ära jaotatud territoriaalsel alusel, siis on kõige kohasem kaarta paigutada nõnda viisi, et parempoolsed ühesuuruse numbriga kõrvad kõrvustikku jääksid, mis head võimalust pakub tööjõudusid ühetasaselt ära jaotada jaoskondade vahel. Kui aga territoriaalne tööjaotus puudub, siis on parem parempoolsed kõrvade järele kaarta koondada.

Umbes poole aasta tagant kõrvaldatakse kasti nr. 1 niisugused kaardid, mille avalikustegemiseks igasugused lootused kadunud, näit. leivakotivargused; need võib paigutada kasti nr. III.

Väiksemates osakondades täidavad kontroll-kartoteegi aset väga hästi juurdluste kokkuvõttelehed, millised möödäläinud aastal tarvitusele võetud. Kokkuvõttelehed sisaldavad järgmised andmed: sündmuse toimimise ja ülesandmise aja ning koha kohta, kahjusaaja nimetus, sündmuse lühike kirjeldus, kadumaläinud asjade loetlus, kes on kaebalune, juurdlemisel selgunud asjaolud ja asitõendused, missugused asjaolud ja mis põhjusel jäid selgitamata, kaebaluse vastu tarvitusele võetud takistusabinõud, kes, kus ja kudas läbiotsimisi toime pannud ja milliste tagajärgedega, kes juurdlemisest osa võtsid, kuhu juurdlus saadetud. Kokkuvõttelehed hoitakse alal kaarte vahel kronoloogilises järjekorras. Selle juures on otstarbekohane hoida kokkuvõttelehti avalikust tehtud sündmuste kohta üldistes kaustades, igas umbes 200 lehte, kuna avalikustegemata juurdluste lehed paigutada erikaustadesse, mis sisse seatud vastavalt nr. 6 all kirjeldatud kahtlaste isikute arvestamise kartoteegi raioonidele. Sedaviisi avaneb kena võimalus ülevaadet saada teatavas raionis (valdade grupis) avalikustegemata jäänud sündmuste kohta. Peale selle kasutavad

ametnikud kokkuvõttelehtede märkusi ära mälu värskendamiseks kohtusse tunnista- jaks ilmumise puhul, kui ka asja uuesti ülesvõtmisel pikema aja möödumisel.

Toimetuse märkus. „Kuritegude jälgimise“ eriosa, mis on täiendus üld- osale, hakkab käesoleva aasta keskel ilmuma.

Saksamaa uus nuhtlusseadus.

Eelnõu eriosa.

Saksamaa uue nuhtlusseaduse eelnõu üldosast oli juba varem jutt „E. Politsei- lehes“ (v. nr. 3 s. a.); käesolev kirjatükk käsitleb selle eelnõu eriosa.

Kuni vabariigi kaitseseaduse vastuvõt- miseni Saksa parlamendi poolt (21. juulil 1922), ei olnud Saksa vabariigi president õieti kaitstud pealetungimiste vastu tema põhiseadusliku võimu ja põhiseaduslik- kude ülesannete täitmise kohta. Eelnõu näeb sarnast kaitset ette, kusjuures karis- tatab on niihästi kordaläänud kuritegu kui ka katse selleks. Karistusena on ette nähtud sunnitöö, raskematel kordadel elu- aegne sunnitöö; pehmemadavate asjaolude ilmsikstulekul võib sunnitöö asemel vang-istus määratud saada, kuid mitte alla 3 kuu.

Maksva riigikorra kukutamise kuritegu võib projekti järele toime pandud saada mitte ainult Saksa riigi kodanikkude, vaid ka võõramaalaste poolt; see kuritegu on eelnõus maailma kuriteoks (Weltver- brechen) deklareeritud. Uudisena Saksa seadusandlusele on uues seaduses ette nähtud kuritegu: riiklistesse saladustesse tungimise katse.

Eriosa kolmas peatükk käsitleb peale- tungimist põhiseaduslike asutuste koh- ta; karistatavad on: nende asutuste ava- lik mahategemine ja sõimamine, avalik riigipresidenti ehk riigi või osariigi valit- suse liikme sõimamine ja laimamine.

Mis puutub valimistesse, siis ei tehta vahet valimiste ja hääletamiste vahel; vali- miste ja hääletamiste saladuste avalikuks- tegemine on karistatav. Uudiseks on pa- ragrahvides, mis vahetavad rikkumist välisriikidega käsitavad, erapooletuse rik- kumisel võrdlemisi raske karistavus. Kaitseväge ja üldse rahvajõu nõrgendamist nähtakse ka väljarändajate petmises, mis samuti raskelt võib nuheldud saada.

Ametalalisi kuritegusid võib igati korda saada, „kes on kutsutud avalikku ametit pidama“. Peale valetunnistuste välja- andmise ja valetunnistuste õigekstunnis- tamise karistatakse ebaõigete offitsiaal-

sete dokumentide tarvitamine. Ametsala- duste avalikukstegemine on nuheldav, samuti valetunnistuste ja teiste sarnaste abinõudega teenistuskoha saamine, samu- ti nende põhjal tunnistuse saamine, mis riigiteenistusse astumiseks luba annab.

Kaheksandas osas on ette nähtud vägi- vald riigivõimu vastu; muu seas karista- takse võrdlemisi rängalt politseiametnik- kude ja vangivahtide ülesässitamine maksva võimu vastu ning riigi ja osariik- kide lippude avalik mahategemine.

Jumala teotamisest ja toorest sõimust ei kõnele uus projekt küll enam, kuid selle asemel on sisse võetud paragrahv, mille põhjal karistuse alla langevad need, kes avalikult sõimavad või laidavad riigis ole- vat usulist ühingu ehk usku nii, et sellega võivad ühingu liikete usulised tunded haavatud saada.

Karistatav on projekti järele (11. osa) mitte ainult valevanne, vaid ka mitte vande all antud valetunnistus, sealjuures samal määral nagu valevannegi. Kuriteo mitte teadaandmine, tunnistusmaterjali mitteväljaandmine ehk võltsimine on nu- heldav. Dokumentide võltsimise eest lan- geb karistuse alla niihästi see, kes neid dokumente mingisuguseks otstarbeks tar- vitab, kui ka see—just samal määral—kes neid valmistab tarvitamise otstarbel, kuid neid ükskõik, mis põhjusel kasutada ei saanud.

Tänavliikumise julgeolekuse puutuva- tes paragrahvides võetakse eriliselt tram- mid arvesse; peale raudteedesse puutu- vate küsimuste käsitatakse ka juba õhu- liikumist. Uudisena projektis on nende isikute karistamine, kes üldist julgeolekut on ähvardanud kihvtiste gaasidega.

Seitsmeteistkümmes osa käsitleb tapmist. Mõrtsukatöö ja tapmise vahel, nagu praegu maksvas nuhtlusseaduses, enam vahet ei tehta ning surmamine karistatakse sur- maga; kui süüdlane ärevuses inimese tappis, järgneb sunnitöö karistus, raske- matel juhtumistel mitte alla 10 aasta. Sur- mamine surmatava enese nõudmisel võib

nuheldud saada vähemalt ühe nädalise arestiga seni maksva kolmeaastase vangistuse alammäära asemel. Uudisena leidub eelnõus karistus sellele, kes teist enesetapmisele avatleb. Lapselapsetapmisel on nuhtluse miinimumiks üks nädal aresti (senini 3 aastat vangistust); kuid rasketel juhtumistel võib karistada kuni 10 a. sunnitööga. Avaliku tapmise ettepaneku tegemise karistuseks on sunnitöö kuni viie aastani ette nähtud. Abordi tegemine on karistatav; sealjuures aga võib, ärarippuvalt tingimustest, milledes tema sai ette võetud, niihästi naisterahvas, kellele aborti tehti, kui ka see, kes seda tegi (kui viimane mitte elukutseline aborditegija pole) — õige pehmendavatel asjaoludel — vabaks mõistetud saada; alammääraks on üks nädal vangistust.

Vigastamiste osas on kõige huvitavamad need paragrahvid, mis kõnelevad arstide poolt ettevõetud operatsioonidest ning suguvilja hävitamisest. Kui sarnased abinõud haige või raskejalgse terviseks tingimata tarvilikud on, siis võib neid ette võtta, kusjuures ükskõik on, kas neid ette võetakse haige ehk raskejalgse loaga, ilma loata või isegi vastu tahtmist.

Mis puutub kõlblusvastastesse kuritegudesse, siis on eelnõus ette nähtud muuseas ka määrus, mille põhjal karistatakse neid, kes vaimuhaigeid kõlblusvastasteks tegudeks kurjasti tarvitavad. Kuppeldamise eest karistatakse rängemalt neid, kes on patustanud isilkute vastu alla 18-aastase vanaduse (schwere Kuppelei). Abielu murdmise eest võib nuheldud saada ainult see pool, kes abielus on, kuna teine pool karistuse alla ei lange. Ülevalpidamise kohustuste mittetäitmine saab raskelt karistatud sel korral, kui sarnase teo tagajärjeks oli kannatanu vabasurm või kui selleks, et neist kohustustest lahti saada, seda, keda tuleb üleval pidada, tapetakse ehk selleks katset tehakse.

Uudiseks on see, et siis, lkui keegi teise-

le, ette heidab, et tema seadusvastaselt teugitseb, ja selle etteheite läbi loodab isiklist kasu saada, sarnaselt teguviisile nuhtlus võib järgneda.

Vargust kvalifitseeritakse kui rikastamise kuritegu; võõra vara omandaja eesmärgiks peab selle kuriteo juures olema kas iseemast ehk kedagi teist seadusvastasel teel rikastada. Raskemate juhtumiste arv on, võrreldes praeguse seadusega, suurendatud ja nende juure arvatud taskuvargus ning vargus veeuputuse ja tulekahju korradel. Ka röövimine on kava järele seadusvastaselt rikastamise kuritegu, samuti väljapressimine ning usaldatud varanduse üleloomine ja omandamine.

Liiakasuvõtmisel võetakse arvesse, kas on tegemist elukutselise ehk juhuslise võtjaga; samuti võetakse arvesse, kas tegu on sündinud viletsa majandusliku seisukorra, kergemeelsuse, mitteteadlikkuse tõttu, kas tegu on toime pandud piiratud mõistusega isiku poolt jne. Varastatud asjade ostmisel on teo kordasaatja nuheldav ka sel juhtumisel, kui tema küllalt hoolsalt ostetud kauba päritolekut ei uurinud.

Jahi ja kalapüügi osas on suurendatud karistus salakiittide suhtes, kes, värske teo pealt tabatult, vastu hakkavad.

Eriiline osa (35) on pühendatud joovastavatele jookidele ja kihvtidele; temas räägitakse purjusolekust, alkoholsete jookide müügi korrast üldse ja selle müügi keelust alaealistele; kõiksuguste kihvtide müügi keelust, nagu kokaiin, opium, morfiin jne. Tubaka, sigarite jne. müük on samuti nagu alkoholi alaealistele keelatud.

Millal see kava kord lõpulikult vastu võetakse, on praegu muidugi raske öelda, üks aga näib kindel olevat, et tema pärast veel palju vaieldakse, sest on ju temaga seotud terve rida tähtsaid põhimõttelisi küsimusi poliitika-, sotsiaal-, usu-, majandus- jne. alalt.

Nõidus vanal ajal.

Meie päevil, kus kõiksugused nõidus-teadused“ nagu astroloogia, hiromantia jne. jällegi jõngreid leiavad, pole huvituse ta lühidalt pilku heita nõiduse peale vanal ajal.

Mitme tuhande aasta eest vaadati nõiduse kuj jumalate poolt mõnele üksikule inimesele, eriti kuningatele ja preestritele

antud kingituse peale. Iseäranis õitses nõidusteadus vanade perslaste, babiloonlaste, juutide ja egiptlaste juures, hiljem leidis tema suuremat poolehoidu ka Greekamaal ja Roomas. Peale üksilkute isikute, kes ise tõsiselt asjasse uskusid ja muidugi ka palju teisi oma teaduse tähtsuse ja tõelikkuse sisse uskuma panid, lei-

dus aga ka vanal ajal juba inimesi, kes ümbruskonna kergeusklikkust oskasid osavalt ära kasutada, et head äri teha ja kerge vaevaga vara teenida. Ühest sarnasest kelmist, keda võib küll kõige suuremaks vana aja juhusteotsijaks lugeda ja kelle elukäik meil enam-vähem täpselt teada on, tahavad need read jutustada.

Kelm, kes oma nõidustega oskas oma aja haritud inimesi petta ja neilt kõiksuguste võtete abil raha välja meelitada, oli Aleksander Abonuteichosist, üks kõige suurematest petistest üldse, keda ajalugu tunneb ja keda võiks ainult võrrelda kuulsa Cagliostroga.

Aleksander elas 2-sel aastasajal peale Kristust; teda kirjeldatakse kui väga ilusat noort inimest, kes tähelepanemisväärt anderikas oli, kellel aga igasugused vourused puudusid. Üks tema armukestest, kes arstiteadlane oli ja keda kuulsa Apolloniose õpilaseks peeti, pühendas Aleksandri kõiksugustesse saladustesse: kuidas vaenlastest kergelt lahti saada, kuidas ärapeidetud varandusi leida ja suurte päranduste osaliseks saada. Peale tema surma hakkas Aleksander ise suurejoonelisemalt tegutsema ja võttis omale kaasabilisteks ühe kirjutaja Kolkonas'e ja ühe naisterahva Makedooniast. Kelmid muretsevad omale kõige pealt ilusa suure ussi, mis Makedooniast toodud, kus ussa koduloomadena peeti ja hästi välja õpetati. Peale selle läks salgake Aleksandri kodulima Abonuteichosse, kus Aleksander Apollionile pühendatud templisse tahvlike peitis, mille peal teadaanne seis, et Asklepios (tervise jumal, Apollo poeg, kelle sümboliks oli uss) lähemal ajal ühes isa Apollloga Abonuteichosse ilmub. Arusaadavalt leiti varsti tahvlike elanikkude poolt, kes otsekohe hakkasid jumalate jaoks uut templi ehitama. Kui need eeltööd tehtud olid, ilmus Aleksander ise, kes ennast jumalate eelkäijaks ja preestriks nimetas ja kes tulevikku ette kuulutas. (Et rahvast enesesse uskuma panna, näris Aleksander mingit erilist rohku, mis suu vahutama pani.) Inimesed uskusid muidugi mõista Aleksandrisse, kuid temal oli vaja ilmakeeleks saada — et sissetulekuid väärilisele kõrgusele tõsta. Selleks peitis tema uue templi läheduses oleva merekalda liiva sisse tühjakspuhutud anemuna, millesse tema üsna noore väikese ussike mahutas. Kui küllalt rahvast kogunud oli, läks Aleksan-

der merde, laulis laule Asklepiose auks ja haaras parajal silmapilgul anemuna, lõi nii, et kõik seda näha võisid, koore katki ning näitas vaimustatud rahvahulgale jumalat. Inimesed langesid maha ja hakkasid palvetama. Aleksander aga jooksis oma jumalaga ruttu koju.

Kui jutt sellest imest juba küllalt laiali lagunenud oli ja ka väljaspoolt inimesed uue templi juure kokku voolama hakkasid, lõi Aleksander paari päeva jooksul väikse maja ülesse, kuhu tema kõrge tooli aetas. Tooli peal istus tema ise ning tema süles oli imesuur uss, s. o. seesama uss, mis tema poolt ühes kaaslastega Makedooniast toodud. Ainult jumal võis paari päeva jooksul nii suureks kasvada, arvas rahvas. Inimestel oli lubatud isegi ussi kätega puudutada. Kõik oli korras. Keegi ei pannud muidugi poolpimedas ruumis tähele (kui veel suurt aukartust ja hirmu uue jumala ees arvesse võtta), et Aleksander ussi pea kaenla auku pressis ja selle asemel suurt linasest riidest valmistatud pead inimese näoga ussi peana usklikele presenteeris. See oligi uus, ettekuulutatud jumal, kes oraakli järelle Glykoni (magus) nime kandis. Muidugi mõista, kuulutas jumal tulevikku ette, sest see oli ju äri põhimõte ja siht. Kui aga haritud inimesed siiski kõige sellesse hästi enam uskuda ei tahtnud ning kahtlema löid, teatas Aleksander, et jumal tulevikus ise saab tulevikku ette kuulutama ilma tema, Aleksandri, kaasabit. Nimelt võttis Aleksander toru, mille üks ots linast tehtud peasse pandi ja mille teise otsa sisse üks abilistest tarviliikke sõnu hüüdis. Need tuleviku ettekuulutused võeti ainult harva ette, sest jumal ei tahtnud palju rääkida; iseenesest mõista, maksid sarnased ettekuulutamised väga palju raha, nii et neid kasutada võisid ainult suurtsugu, rikkad inimesed.

Äri õitses suurepäraselt. Aleksander mõidis tuleviku ettekuulutamiste eest kolm korda rohkem kui konkurendid, keda tema selle läbi vaigistas, et neile teatavaid protsente oma sissetulekutest andis. Vaatamata kõrge taksi peale, oli temal tegemist palju. Kõige kõrgematest kihtidest päritud roomlased rändasid rääkiva jumala juure Abonuteichosse; Rooma väed kaotasid lahingud sellepärast, et vägede juhatajad Abonuteichose oraaklisse uskusid; sealjuures olid need tuleviku ettekuulutused sarnased, et neid

võis õigeks pidada niihästi siis, kui sõjaväed võidurikkalt lahinguid lõpetanud olid, kui ka siis, kui neid hävitati ja purustati. Asi kujunes lõppude lõpuks õieti suureks tuleviku ettekuulutamise vabrikuks, mille agendid üle terve suure Rooma riigi laiali olid ja klienta otsisid ja kus

peeti ennenägemata toredaid, müstilisi pidusid. Aleksander jõudis isegi nii kaugel, et Rooma keiser temale lubas oma rahasid valmistada — rahade ühel poolel oli jumal Glykon ja teisel poolel Aleksander ise lorbeerpäriaga.

Ametlik osa.

Siseministri sundmäärus 18. veebruarist s. a. nr. 7: Et riigi sisemine olukord rahulikult muutunud, leian võimaliku olevat sõjaseisukorra väljakuulutamise maksmapandud koosolekute pidamise erakorralised kitsendused ära kaotada, mispärast avaliku korra ja julgeoleku huvides sõjaseisukorra seaduse § 19 p. 1 põhjal panen maksma koosolekute ning rahvakogumiste kohta edaspidiseks alljärgneva sundmääruse:

I.

1. Kõik avalikku korda ja julgeolekut ähvardavad meelevaldused ja rongikäigud tänavatel ja platsidel, ka väljaspool linna piirisid, on keelatud.

2. Samuti on keelatud igasugused avalikku korda ja julgeolekut ähvardavad rahvakogumised ja kokkutulemised niilähtise taeva all, kui ka kinnistes ruumides.

3. On keelatud koosolekutel või rahvakogumistel, või avalikkudes kohtades poolehoidu avaldada kuritegevusele, ükskõik mis moel, kas sõnas, kirjas, pildistamises jne.

4. On keelatud p. 2 tähendatud rahvakogumisteks ja kokkutulemisteks ruumisid anda, või kuidagi teisiti nende pidamiseks kaasa aidata.

5. Kõikidest koosolekutest, niihästi avalikkudest, kui ka kinnistest tuleb kirjalikult vastavatele politseivõimudele teatada koosolekute seaduses ettenähtud korras ja tähtajal, välja arvatud valitsuse võimude poolt kokkukutsutavad koosolekud, usulised ja palvekoosolekud selleks ususeltside poolt määratud kohtadel, harilikus korras toimetatavad matuserongid ja seaduslikus korras registreeritud või asutatud ühingute ja liitude täidesaatvate organide (juhatus, eestseisuse, nõukogu, revisjoni komisjoni jne.) koosolekud, mille kohta teadaande esitamist ei nõuta.

6. Politseivõimudel on õigus oma esitajaid saata ka kinnistele koosolekutele,

millest selle sundmääruse p. 5 kohaselt politseivõimudele on kohustatud teatama.

7. Koosolekud, rongikäigud, meelevaldused ja muud rahvakogumised, mille siht või aine, või mille ärapidamine ähvardab avalikku korda või julgeolekut, või mille eesmärgiks on kuritegevusele sõnas, kirjas, tegevuses või pildistamises poolehoidu avaldada, keelatakse ära politsei ülemate poolt, millest koosoleku kokkukutsujatele teatatakse.

8. Kui koosolek kõrvale kaldub teadaandes tähendatud koosoleku aimest, või kui koosolekul aset leiavad mitte lubatud rahalised korjandused, või kui koosolekul viibivad isikud, kellel see keelatud, või kui koosolekul laiali lootatakse mässuliste või üldse riigivastast kirjandust (lendlehti, broshüüre jne.), või kui koosoleku kord on rikutud mässuliste või üldse riigivastaste kõnedega, üleskutsetega jne., või kui koosolekul ilmsiks tulevad poolehoidu avaldused kuritegevusele ükskõik kas sõnas, kirjas või pildistamises ja koosoleku juhatus, hoolimata politsei esitaja nõudmisest, ei ole koosoleku korda järele saadnud, lõpetab politsei esitaja koosoleku, vastutusele võttes neid, kes ülemaltähendatud tegevuses süüdlased.

9. Koosoleku lõpetamise korral (p. 8.) peavad koosolekijad otsekohe laiali minema. Vastasel korral sunnitakse neid seda tege-ma politseiliste abinõudega.

10. Peale ülemaltähendatud korra tuleb kõigis teistes koosolekutesse puutuvates küsimustes käsitada koosolekute seadust („R. T.“ nr. 79 — 1922 a.).

II.

11. Politsei esitajate korraldusi ja käskke avaliku korra ja julgeoleku huvides peavad kõik täpselt täitma.

12. Avaliku korra ja julgeoleku maksmapanekul või korrariikujate ning kuritegelaste kinnipidamisel kohustan kõiki kodanikke politseiametnikkudele abi andma, kui see tarvilik on.

13. On keelatud segada või takistada politsei esitajate korraldusi või tegevust avaliku korra ja julgeoleku makmapanekul, samuti on keelatud haavavad väljaastumised politseiametnikkude vastu või nende tegevuse kohta.

III.

14. Selle määruse vastu eksijaid karistatakse administratiivkorras vangistusega kuni kolme kuuni või rahatrahviga kuni 300.000 margani.

Raskematel kordadel annab süüalused sõjakohtu alla.

1., 2., 3. diviisi ülematele ning Saare maakonna ja Kuresaare linna kaitseliidu ülemale annab õiguse neile alluvas piirkonnas selle sundmääruse korras karistust määrata.

15. See sundmäärus hakkab maksma kogu sõjaseisukorra piirkonnas tema väljapanemisega kohtadel. Ühtlasi kaotab sellega oma maksvuse siseministri sundmäärus nr. 1522, 12. aprillist 1921 a. („R. T.“ nr. 27 — 1921 a.).

Piirivalve valitsuse ülema käsukirjaga 14. veebr. s. a. nr. 21 on valitsuse brigaadi

kohtuliige kapten Mohrniann vabastatud kohtuliikme kohustest 1. veebr. s. a. ja määratud tema asemele kohtuliikmeks major Tõnso, samast ajast arvates.

Petseri maakonna politsei ülema käsukirjaga 4. veebr. s. a. nr. 6 on linna II raiooni ülema k. t. Oskar Rakso vabastatud teenistusest, arvates 15. veebr. s. a. tema omal palvel, ülemineku puhul Võru maakonna politsei teenistusse.

I jaoskonna raiooni ülem Oskar Hunt on vabastatud teenistusest tema omal palvel, arvates 16. veebr. s. a.

Kodanik Aleksander Jõgi on võetud vastu politsei teenistusse ja määratud linna II raiooni ülema k. t., arvates 16. veebr. s. a.

Narva linna politsei ülema käsukirjaga 19. veebr. s. a. nr. 10 on 2. jaoskonna raiooni ülem Voldemar Eemann vabastatud teenistusest tema omal palvel, arvates 19. veebr. s. a.

2. jaoskonna raiooni ülema k. t. Karl Lillböck on vabastatud teenistusest tema omal palvel, 19. veebruarist s. a. arvates.

Esperanto alalt.

Raadio ja Esperanto.

Raadio abil läbikäimise edenemisega astub Esperanto rahvusvahelise abikeelena sellel alal ikka rohkem ja rohkem esiplaanile. Paljud raadioseltsid ja organisatsioonid on Esperantot juba suure eduga tarvitanud.

Kõik Saksamaa ning paljud Prantsus- ja Inglismaa raadiojaamad on korraldanud raadio teel Esperanto kursusi.

Rahvaste sõpruse edendamise liidu kongressil,

mis hiljutil Genfis peeti, on otsustatud kõikides maades Esperanto õpetamise teostamisele asuda, silmas pidades asjaolu, et rahvusvaheline keel otsekoohese mõtete-

vahetusabinõuna väga tarvilik on ja et rahvusvaheliste kongresside kõnede ja protokollide tõlkimisega seotud aja- ja rahharaiskamine selleks tungiva tarviduse esildab.

Ukraina nõukogude vabariigi

hariduskomissariaat on maksma pannud korralduse, mille põhjal on Esperanto kõikide koolide õppekavadesse sunduslike õppeainena võetud.

Prantsusmaa valitsuse

korraldusel on asutatud, peaminister Herriot'iga eesotsas, erikomisjon, kelle sihiks on Esperanto makspanemine Prantsusmaal.

Väljamaalt.

Kuritegijad kirjakandjatena.

Bordeaux linnas pandi käesoleva kuu algul tähele, et kõikide suuremate äride kirjavahetus imelikul viisil kaotsi läheb. Arusaadavalt olid suurkaupmehed ärevu-

ses, kõige pealt veinide eksportöörid, ja ei saanud kuidagi asja seletada. Kaos suurenes iga päevaga ning lõpuks läksid mõned ärimehed politseisse, et viimase abil mõistatusliku asjaolu kohta selgusele jõuda.

Politsei hakkas asja uurima ja varsti juba läks temal korda kindlaks teha, et varaste salk järjekindlalt vaelevõtmete abil postkaste lahti teeb ning kirju välja võtab. Kuritegijad olid omale kirjakandjate mundri muretsenud ja ilmusid harilikult paar minutit enne ametniku ilmumist postkastide juure, et neid tühjendada. Tehti veel kindlaks, et samal viisil, nagu lihtkirju, ka pakkisid varastati, millede jaoks erilised kastid mõnes kohas linnas üles seatud. Pakkide vargus on iseenesest arusaadav, suuremate äride kirjade äravõtmine on sellega seletatav, et vargad lootsid kirjades raha leida. Kui palju kuritegijad kahju sünnitanud, ei ole veel kindlaks tehtud, nemad ise aga võeti politsei poolt kuriteo pealt kinni.

Hulgaline mängupõrgute kinnipanemine Berliinis.

Berliinis on hulk klubisid, kus teatavad õnnemängud lubatud; on olemas erilised klubid, millede liigeteks võivad olla ainult meesterahvad ja kus samuti ainult meesterahvad mängust osa võtta võivad; teistes klubides on sissepääs jällegi ainult naisterahvastele. Arusaadavalt seisavad need mängukohad tugeva politsei kontrolli all, mispärast ka nende tegevuses järjekindlalt tagasimineku aset leidnud on.

Selle vastu aga hakkas n. nim. segaklubide õnn õitsema, kus pidajateks ja ettevõtjateks harilikult elukutselised hasartmängijad olid. Nagu nende klubide tegevus ise, oli ka võraste juuremeelitamine klubidesse mitte kõige seaduspärasem. Kahtlase kuulsusega „daamid“, kuid tihti ka kõiksuguste äride müüjannad olid võraste otsimisel klubi juhatustele abiks. Need naised otsisid õhtuti meesterahvaid, kelledega koos siis restoraanidesse, kohvikutesse jne. mindi ja kelledele peale politseitunni kätte jõudmist ettepanek tehti veel „edasi minna, kuhu politsei silm ei ulata“. Mindi segaklubidesse, kuhu õige kirju ja osalt kahtlane seltskond kogunud. Ka politsei poolt lubatud mees- ja naisklubide liikmed, kellel oma seltsi ruumid enam ei meeldinud, hakkasid segaklubidesse valguma, kus keelatud hasartmänge õige suurte summade peale mängiti.

Berliini politseipresiidiumi mänguosa-kond tegi ajajooksul ligi 50 sarnast klubi avalikuks, mis suuremalt osalt linna lääne- ja lõunapoolses osas asusid, ning läks neile hiljuti ootamata külla. Sealjuures tuli välja, et naised, kes klubidesse mängijaid toimetasid (n. nim. Schlepferinnen) mitte

ainult klubide juhatuste poolt selle eest teatud tasu said, vaid et neile võerad, kes raha võitsid, ka ohtralt kingitusi andsid. Mõnedes ettevõtetes said naisterahvad klubi omaniku poolt isegi teatavaid protsente läbikäigu pealt. Segaklubides olla mõnikord õige suured summad kaotatud. Vastutusele kavatsetakse võtta mitte ainult mängijaid ja mängude juhatajaid, vaid ka — võimalikult palju — kaasaitajaid naisterahvaid.

Neiu röövimine Itaalias.

Õige romantiline neiu röövimise lugu juhtus 17. veebruaril s. a. Itaalias, Palermo linnas. Keegi rikas suurkaupmees tegi oma 17-aastase tütreaga väljasõidu. Kui auto tagasitulekul linna lähedale jõudnud oli, sõitis temast teine auto suure kiirusega mööda ja jäi paarsada sammu eemal seisma. Autost hüppasid neli meesterahvast välja, kellede näod olid maskedega kaetud, tõmmasid naisterahva vägivaldselt isa autost välja, viisid tema oma sõiduriista peale ning kihutasid minema. Neiu isa jooksis küll võrastele järgi, hüppas nende auto peale, kuid mahalaskmise ähvardusel sunniti teda tagasi minema. Huvitav on selle juures see, et mitmed juhuslikult möödaminejad tervet lugu pealt vaatasid, ilma et keegi oleks sõrmegi liigutanud abi andmiseks; arvati, et tegemist on harilikkude teeröövlitega, keda Lõuna-Itaalias kaunis palju on ja kelle kallale ei juleta tungida.

Politsei hakkas kohe peale sündmust asja energiliselt jälgima ning sama päeva õhtul oli juba teada, et röövimine oli läbi viidud ühe noore üliõpilase poolt, kes tahtis neiu kosida, kuid keda isa ei tahtnud suurte võlgade pärast perekonda võtta. Siiski ei ole politseil veel korda saanud julget armastajat tabada; arvatakse igatahes, et äraviidud naisterahvale hädaoht ei ähvarda.

Näpujäljed vanade greeklaste juures.

Sir Charles Walston on „Illustrated London News“is kirjutäki avaldanud, milles tema kindlaks teeb pikaajaliste uurimiste põhjal, et vanad greeklased mitmel korral näpujälgesid tarvitasid. Greeklastel olla hästi teada olnud, et käejooned, samuti ka näpujäljed igal inimesel isesugused on ja et neid sellepärast kõige kindlamaks tundemärgiks võib pidada ning ära kasutada.

Näpujälgede abil kuritegijate kindlaks-

tegemine on küll alles uuema aja saavutus, kus kuritegude suur arv ja põgenemise kerged võimalused teist väljapääseteed politseile ei anna kuritegijate jälgimiseks ja tabamiseks. Samaseks otstarbeks näpujälgi greeklaste poolt ei tarvitatud. Näpujälgedele otstarve vanade greeklaste juures oli omanduse ja omaniku fikseerimine. Väljakaevamistel on palju vaase ja klaasitükke leitud, millede peale näpujäljed vajutatud. Sir Charles Walston oletab, et need juhusliselt ega kogemata vaasidele sattunud ei ole, sest selleks olid greeklased liig suured kunstnikud, et mingit kunstiasja hooletuse läbi rikkuda. Tähendab, näpujäljed vajutati meelega asjade peale ja näib, et sellega taheti osalt omanikku igaveseks ajaks ära märkida, osalt aga olid näpujäljed asjade märgiks, et kohe teada oleks, kes vaasid jne. valmistaja on, teiste sõnadega, täitsid näpujäljed meie aja vabriku kaitsemärkide aset.

Peale selle tarvitasid vanad greeklased näpujälgi veel pitsatitena dokumentidel, s. o. võtsid selle abinõu dokumentide võltsimise vastu tarvitusele, mida praegusel ajal õige tõsiselt mitmelt poolt soovitakse.

Huvitav kohtuprotsess.

Lähemal ajal tuleb Berliinis harutamisele huvitav kohtuprotsess, mis tähtis mitte ainult temast osavõtjate poolte pärast, vaid millel põhimõttelik tähtsus üldse.

Küsimus seisab nimelt selles, kas on lubatav näitemängude edasiandmine raadio kaudu ilma autori erilise loata. Kostjaks kohtus on „Berliner Funkstunde“, kes hiljuti raadio teel edasiantud Hugo v. Hofmannsthal'i „Der Tor und der Tod“ jaoks autorilt nõusolekut ei küsinud. Hofmanns-

thal kaebas „Berliner Funkstunde“ kohusse mitte kasu pärast, mis temal saamata jäi, vaid asja printsiipiaalse tähtsuse pärast.

Tabamispreemia mittedaamine enesetapmise põhjuseks.

19. veebruaril s. a. lõpetas Viinis vaba-tahtlikult oma elu ühe suurema raadioäri direktor Ludvig H., kes ennast ühes südalinna kohvikus maha lasi.

H. juurest leiti kiri, milles H. teatab, et tema omal ajal ühe suurema transportettevõtte juhataja oli ja et tema käsi hakkas halvasti käima sellest ajast peale, kus tema kuulsakssaanud piiritusevabriku Ledereri vagunite salajaselt üle piiri toimetamisest esimest korda kuulis. (Ledereri salakaubaveo asjad andsid omal ajal palju kõneainet Viini seltskonnas ning ajalehtis ilmusid pikemad artiklid kuriteo kohta.) Edasi seletab H. omas kirjas, et tema tahtnud, maksu mis maksab, suure tabamispreemia osaliseks saada, mis sellele lubati, kes tervet salakaubaveo lugu selgitab ja süüdlasi kindlaks teeb; sellele eesmärgile pühendas H. kõik oma jõu ja vaba aja ning raiskas selle peale terve oma varanduse. Tagajärg oli see, et H. oma otsekoheseid ülesandeid transportettevõttes enam korralikult ei täitnud ja ärist oli lahkuma sunnitud. H. asutas ülejäänud rahaga iseseisva äri, mis esialgu ka häid sissetulekuid andis. Kuid varsti hakkas H. jällegi salakaubaveo asja uurima ja ei leidnud aega oma äri jaoks, kaotas viimase varanduse, jättis naise ja lapse maha ning elas õige viletsas olukorras. Hiljem leidis tema teenistust raadio äris, jätkas võitlust Ledereri salakaubaveo asjas ning, nähes, et asjast midagi välja ei tule ja et elu igatpidi rikutud, otsustas oma elule lõpu peale teha.

Küsimused ja kostmised.

Nr. 172. Raiooni ülem R. Küsimus. Kohtu tähtsilehele on tähendatud, et „isikult nõuda, näiteks, kümme tuhat marka rahatrahvi ehk maksujõuetusel üheks kuuks arreteerida“. Kui isikul ei ole võimalust rahatrahvi maksmiseks, kas tuleb isik arreteerida, või viimane varandus üles kirjutada ja majapidamine täiesti hävitada ja trahvi rahas sisse nõuda?

Vastus. Maksujõuetuse all käesoleval juhtumisel tuleb mõista tegelikku mittemaksmise võimalust käesoleval ajal, teiste sõnadega, trahvitu maksimisest äraütlemist, mispärast ka sarnase äraütlemise tagajärjeks on teise karistuse kandmine, s. o. arrest. Varanduse üleskirjutamine võib aset leida juhtumisel, kui ühes trahviga nõutakse isikult ka kahjutasu ehk

kui on trahvi määratud sarnaste seaduste ja määruste, nagu aktsiisi j. t. rikkumise eest.

Nr. 361. Jsk. ülem M. Küsimus. Politsei peavalitsuse korraldusel peetakse iga kevade laskeharjutusi, millestest kõik raiooni ülemad peavad osa võtma. Mõnel raiooni ülemal tuleb 40. kilomeetri kauguselt laskeharjutusele sõita. Palun teatada, kas on raiooni ülemal õigus saada sõidu- ja päevaraha selle sõidu eest?

Küsimus. On õigus sel juhtumisel, kui sõita tuleb väljaspoole oma jaoskonna piiridest.

Nr. 383. Raiooni ülem J. T. Küsimus. Rahukohtu Nuhtluse seaduse § 29¹ ütleb: selle eest, et omavalitsuse või seisuslike asutuse koosoleku juhataja nõudmist, koosolekult lahkuda, ei ole täidetud, kui ka mõnel teisel viisil kindlaksmääratud seaduslike korra rikkumise eest koosolekul, langeb koosolekul nõupidamistel viibiv kõrvaline isik rahatrahvi alla kümnest kuni saja rublani.

Senati seletus § 29¹ käib ainult maakondade mõisnikkude ja linna omavalitsuste koosoleku kohta.

Et meil Eestis aga eesõigustatud seisuse klassid ära on kaotatud, kas on ka nüüd R. N. S. § 29¹ kaotatud või muudetud ja kui tarvitusel, siis, missugusel alusel saab R. N. S. § 29¹ praegusel ajal käsitatud?

Vastus. R. N. S. § 29¹ asemele on astunud sama seaduse § 39³. Otsustades nende seaduste järele, millele tema on rajatud, on § 39³ praegu maksev ainult linnavolikogude kohta.

Nr. 404. Lugeja A. R—el. Küsimus. Koosseisu vähendamise puhul sain teenistusest vabastatud 1. okt. 1924 a. ja uuesti teenistusse võetud 1. jaanuarist 1925 a., sellega ei ole mina ühtegi päeva üle kolme kuu teenistusest ära olnud. Palun teatada, kas olen õigustatud saama 1924 a. jõulu- ja 1925 a. lihavõttepühiks antavat 13-nda kuu tasu.

Vastus. Ei ole õigustatud, sest teenistusvahetuse korraldus on teenistusest vabastamisega katkestatud.

Nr. 1917. Raiooni ülem L. Küsimus. Üks politsei ülematest oma ringkirjaga keelas ära komandeerimise korraldusel tehtud ametsoitude eest sõiduraha tasumise, kus verstade arv omast asukohast kuni komandeerimise sihtpunktini ja tagasi on näidatud, seletades, et komandeerimisel tehtud ametsoitude eest makstakse tasu ainult väljaspoole oma piirkonda tehtud sõitude eest, kuna omas piirkonnas tehtud sõitude eest makstakse tasu iga kuu kindla normi järele („R. T.“ nr. 101 — 1921 a.).

Kuna komandeerimisel, väljaspoole oma raiooni, tehtav sõit on tingitud raiooni ülemaga asukohast kuni komandeerimise sihtpunktini ja tagasi, kas ei tuleks siis ka tasu sõidu eest maksta lähtekohast kuni sihtpunktini ja tagasi?

Palun teatada, kas politsei ülemaga poolt tehtud korraldus sõidurahade (arvete) tasumise suhtes vastavate seaduste kohaselt on antud?

Vastus. Ringkiri on seaduse kohaselt antud, kui komandeerimise all on mõeldud sõidud oma jaoskonna piirides.

Väljaandja: Toimetuskomisjon.

Vastutav toimetaja: E. Maddison.

Tegev toimetaja: O. Angelus.

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksusetuks järgmised tunnistused:

Allik, Aleksander Andrusse p., sõjaväest vab. tunnistus, v. a. Saaremaakonna rahvaväe ülemalt 1920 a. ja laskeriista luba, v. a. Saaremaakonna pol. ülemalt 10. 3. 23 a. Nr. 100/1457.

Feldberg, Villem Antoni p., hobusepass, v. a. Pihitla vallaval. 1921 a. Nr. 904.

Giant, Meier Abrami p., välispass, v. a. Politsei peaval. 17. 11. 24 a. Nr. 3806.

Viilo, Bernhard Georgi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Vahipat. (9810)

Salihov, Peeter Emeljani p., Nanseni pass, v. a. Pol. peavalitsusest 1924 a. Nr. 10696/21081.

Annik, Aleksander Mihkli p., hobusepass, v. a. Narva 1. pol. ülemalt 9. 12. 20 a. Nr. 492.

Eggers, Georg Otto p., välispass, v. a. Politsei peavalits. (17249)

Bohling, Eugen, Saksa pass. Nr. 107. (24213)

- Jürvetson, Georg Georgi p., reservi tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 5. 12. 20 a. Nr. 14015.
- Mihailov, Dimitri Mihaili p., Nanseni pass. ühes elamisloaga. (28350)
- Sõerde, Rudolf, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Aegna saare komandantuurist 1922 a. Nr. 8298. (28399)
- Promann, Hans Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. aa. 10. jalaväe rügemendi ülemalt 1923 a. (28525)
- Michelson, Johannes Jaakobi p., agronoomi diplom, v. a. Moskva Peetri Põllutöö Akadeemia poolt 19. 1. 1918 a. Nr. 458. (29086)
- Klugov, Aleksander, hobusepass, Nr. 35.
- Vertmann, August, sõjav. vabast. tunnistus. Nr. 8034.
- Vall, Ivan Peetri p., hobusepass, v. a. Petseri vallaval. 29. 12. 24 a. Nr. 119.
- Alov, Andrei Jakobi p., hobusepass.
- Kuranov, Vassili Pavli p., sõjaväest vab. tunnistus, v. a. Petseri maak. rahvaväe kom. 21. 1. 20 a. Nr. 401.
- Salumägi, Markel Feodori p., sõjaväest vab. tunnistus.
- Smorodin, Spiridon Gavriili p., hobusepass.
- Külaviir, Sergei Timofei p., hobusepass, v. a. Irboska vallaval. 22. 11. 21 a. Nr. 1081.
- Gunjaschin, Feodor, sõjaväest vab. tunnistus, v. a. Petseri maak. rahvaväe ülemalt. Nr. 207/2505.
- Kivik, Dimitri, hobusepass, v. a. Slobodka vallaval. Nr. 60.
- Tamm, Ivan, sõjaväest vab. tunnistus v. a. 1. diviisi Intendantuurist. Nr. 1419/7423.
- Laanelind, Konstantin, hobusepass, v. a. Slobodka vallaval. Nr. 397.
- Täitmisleht Hans Kingisep'a nõudeasjas Johannes Tooma p., Allikivi vastu (N. akt. nr. 346 — 24 a.), v. a. nõudja volin. Anna Kingisep'ale V.-Pärnu Rahukogu poolt 30. 7. 24 a. Nr. 12614.
- Öunmann, Johannes, sõjaväest vab. tunnistus, v. a. Järva maak. rahvaväe ülemalt 28. 10. 20 a. Nr. 7816. (21123)
- Muusikus, Oskar Jaani p., sõjav. vab. tunn., v. a. Järva maak. rahvaväe ülemalt. (21123)
- Hein, Johannes Peetri p., sõjav. vab. tunn., v. a. Järva maak. rahvaväe ülemalt. (21124)
- Altermann, Martin Jüri p., hobusepass, v. a. Kõpu vallaval. (21124)
- Tammik, Hugo Ado p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Järva maak. rahvaväe ülemalt. (21124)
- Rosenberg, Gustav Karli p., sõjav. vab. tunn., v. a. Järva maak. pol. ülemalt. (21124)
- Terras, Tõnis Jüri p., hobusepass, v. a. Kõpu vallaval. (21124)
- Tiisvelt, Johannes Jaani p., hobusepass, v. a. Kõpu vallaval. (21124)
- Uuris, Mihkel Juuli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Järva maak. rahvaväe ülemalt. (21124)
- Sünt, Johannes, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Lääne maak. rahvaväe kom. 1919 a. (26999)
- Tedder, Gustav Jaani p., sõjav. vab. tunn., v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 1924 a. (28329)
- Tiitus, Mihkel Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Mereväe staabist. (30361)
- Lii, Johannes Johani p., sõjav. vab. tunn., v. a. Naissaare komandandilt nr. 1467. (29088)
- Umbra, Georg Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. jalaväe polgu ülemalt 21. 12. 20 a. nr. 18570. (29089)
- Urbel, Hans Tõnise p., laskeriista tunnistus, v. a. Viljandi maakonna pol. ülemalt nr. 1814. (29089)
- Ruul, Aleksander Peetri p., sõjav. vab. tunn., v. a. 1. piiriküti pataljonist 4. 10. 20 a. nr. 655. (29108)
- Salu, Vassili Ivani p., reservitunnistus, v. a. K. -r. soomusrongide staabist. (29419)
- Pastarus, Oskar Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. jalaväe polgu ülemalt 21. 5. 21 a. nr. 8966. (29461)
- Eriane, Georg Magnuse p., laskeriista kandmise luba, v. a. Valga maak. pol. ülemalt 12. 11. 23 a. nr. 858. (29462)
- Nahk, Rudolf Jüri p., sõjav. vab. tunn., v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 8. 10. 19 a. nr. 1025. (29871)
- Kivistik, Karl Hansu p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. soomusrong „Kaptan Irye“ ülemalt 18. 5. 21 a. (30015)
- Kraeberg, Johan Riina p., hobusepass, v. a. Kehtna vallaval. 22. 12. 20 a. nr. 379. (30304)
- Killing, Ado Peetri p., hobusepass, v. a. Võlla vallaval. 4. 1. 21 a. Jüri Mardi p. Kodasma nime peale. (30305)
- Akerberg, Peeter Hansu p., laskeriista luba, v. a. Pärnu maakonna pol. ülemalt 12. 7. 24 a. nr. 1617. maksev kuni 12. 7. 26 a. (30308)

- Riivits, Jakob Friedrichi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. jalaväe rügemendi ülemalt 1. 10. 23 a. nr. 10998. (30327)
- Paltmann, Georg Jüri p., hobusepass, v. a. Laiksaare vallaval. 29. 12. 20 a. nr. 245. (30345)
- Liivamaagi, Julius Kusta p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Võru maak. rahvaväe kom. 26. 5. 19 a. nr. 63. (30347)
- Herbusch, Priidu Joosepi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1919 a. (30041)
- Blumkvist, Leopold Madise p., sõjav. vab. tunnistus. (30043)
- Vilibert, Albert Mihkli p., sõjav. vab. tunn., v. a. 7. piiriküti pat. (30044)
- Braakmann, Lott Kusta p., hobusepass, v. a. Pärsti vallaval. 5. 1. 21 a. nr. 209. (30253)
- Eik, Jakob Karli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Narva karantiini ülemalt 20. 8. 21 a. nr. 27/5491. (30256)
- Nihver, Aleksander Jakobi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 21. 2. 24 a. nr. 996. (30257)

Tunnustatakse maksusetuks järgmised isikutunnistused:

- Kõrb, Paul Marguse p., v. a. Pärnu maak. pol. linna jsk. 13. 12. 19 a. Nr. 4665.
- Oss, Pavel Vassili p., v. a. Petseri vallaval. 19. 1. 20 a. Nr. 324/1.
- Nabel, Jegor Ivani p., v. a. Petseri vallaval. 3. 10. 23 a. Nr. 262/10.
- Sansarov, Elisabeth Aleksandri t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 5. 2. 20 a. Nr. 19676.
- Dubrovin, Feodor Peetri p., v. a. Irboska vallaval. 7. 6. 20 a. Nr. 5214.
- Munski, Samuel Danieli p., v. a. Laura vallaval. 9. 3. 23 a. Nr. 160/20220.
- Lebedev, Mihail Andrei p., Panikovitshi vallaval. 31. 12. 20 a. Nr. 6176.
- Odnokolkin, Stepan Andrei p., v. a. Petseri maak. pol. 1. jsk.
- Piller, Sinaida Peetri t., v. a. Petseri linna pol. ülemalt 16. 8. 20 a. Nr. 1478.
- Mark, Vassili Aleksei p., v. a. Petseri vallaval. 22. 1. 20 a. Nr. 171/7.
- Dmitriev, Vassili Dmitri p., v. a. Irboska vallaval. 20. 2. 20 a. Nr. 2412.
- Vassiljeva, Aleksandra, v. a. Petseri vallaval. 10. 1. 21 a. Nr. 124/35.
- Viira, Pavel Vassili p., v. a. Meremäe vallaval. 4. 4. 24 a. Nr. 317.
- Piller, Peeter Jakobi p., v. a. Panikovitshi vallaval. 4. 11. 20 a. Nr. 5005.
- Loomik, Grigori Klementi p., v. a. Irboska vallaval. 8. 12. 19 a. Nr. 267.
- Nestor, Eduard Vidriku p., v. a. Rootovo vallaval. 6. 2. 20 a. Nr. 124.
- Lebedev, Aleksei Jekimi p. Nr. 2115.
- Insarova, Olga Arhipi t. Nr. 5063.
- Schuravleva, Marta Ignati t. Nr. 1756.
- Rumanskaja, Maria Pauli t. Nr. 1583.
- Schuravleva, Olga Sergei t. Nr. 7837.
- Vanjukov, Nikander Peetri p. Nr. 7537.
- Ulanov, Denis Peetri p. Nr. 392.
- Linevitsh, Nikolai Aleksei p. Nr. 6917.
- Lehin, Ivan Aleksei p. Nr. 10124.
- Shemelev, Mihail Jegori p. Nr. 108/11.
- Bõkov, Timofei p. Nr. 7844.
- Dombrovskiy, Ivan Ivani p. Nr. 1414.
- Peegin, Agap Jeimi p. Nr. 316.
- Pesarevitsch, Fedul Dimitri p. Nr. 4454.
- Tsvetkova, Ekaterina Ivani t. Nr. 9172.
- Komanov, Mihail Ivani p. Nr. 756.
- Vaganov, Peeter Iakovi p. Nr. 13/24.
- Stenin, Aleksei Andrei p. Nr. 4919.
- Krükova, Anna Andrei t. Nr. 3380.
- Kuus, Anna Mihkli t., v. a. Saru vallaval. 1919 a. Nr. 13.
- Lutsuver, Mihkel Jaani p., v. a. Võru linna politsei ülemalt 19. 4. 20 a. Nr. 3386.
- Mitter, Lonni Jaani t., v. a. Pindi vallaval. 18. 8. 20 a. Nr. 443.
- Bessakonov, Feodor Aleksandri p., v. a. Mustvee vallaval. 28. 11. 19 a. Nr. 157.
- Veeber, Linda Johani t., v. a. Mõniste vallaval. 25. 9. 20 a. Nr. 752.
- Parras, Johannes Liisa t., v. a. Võru linna pol. ülemalt 15. 7. 21 a. Nr. 4186.
- Pender, Johan Mihkli p., v. a. Kasaritsa vallaval. 16. 1. 20 a. Nr. 884.
- Akman, Julius Karli p., v. a. Vaabina vallaval. 27. 4. 20 a. Nr. 629.
- Roos, Aliise Peetri t., v. a. Aleksandri vallaval. 5. 1. 25 a. Nr. 6.
- Palu, Liine Otto t., v. a. Vana-Laitsna vallaval. 11. 1. 21 a. Nr. 1077.
- Sisas, Jaan Karli p., v. a. Võru linna pol. ülemalt 27. 2. 20 a. Nr. 3222.
- Sebar, Kristina Mihkli t.
- Proment, Maria Feorori t.
- Simado, Viktor Aleksandri p.
- Hindrikson, Meeri Gustavi t.
- Hindrikson, Olga Gustavi t.
- Reschkin, Aleksander Semjoni p.
- Kask (Reschkin), Elisabeth Ivani t.
- Amberg, Ekaterina Johannese t.

- Jõgi, Aleksandra Dimitri t., v. a. Kose vallaval. 12. 4. 21 a. Nr. 257.
- Pensas, Voldemar Villemi p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 5. 10. 23 a. Nr. 2600.
- Reismann, Karl Hansu p., v. a. Rapla vallaval. 8. 11. 21 a. Nr. 2933.
- Geidik, Artur Johannese p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 18. 6. 20 a. Nr. 24071.
- Vanhänen, Eleonore Joosepi t., Narva linna pol. ülemalt 19. 12. 19. a. Nr. 12229.
- Alt, Arnold Kristjani p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 26. 3. 20 a. Nr. 21449.
- Sepp, Jaan Mardi p., v. a. Jõgeva vallaval. 18. 12. 19 a. Nr. 465.
- Villmann, Klaudia Juliuse t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 17. 5. 22. a. Nr. 31259.
- Sorokin, Serafima Feodori t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 12. 7. 23 a. Nr. 3020.
- Normann, Berta Jaani t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 15. 12. 19 a. Nr. 17618.
- Preis, Aleksander Ivani p., v. a. Erra vallaval. 30. 11. 23 a. Nr. 65.
- Oovi, Johannes Toomase p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 24. 11. 19 a. nr. 1053.
- Dombre, Ksenja Georgi t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 15. 12. 19 a. nr. 15094.
- Bosina, Maria Klementi t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 12. 9. 21 a. nr. 29640.
- Karajeva, Veera Vladimiri t., v. a. Narva linna pol. ü. 7. 10. 20 a. nr. 26029.
- Kärbo, Anna Hansu t., v. a. Narva linna pol. ü. 8. 12. 19 a. nr. 12693.
- Afanasjeva, Elena Leonti t., v. a. Narva linna pol. ülem. 5. 5. 20. a. Nr. 23069.
- Baier, Pavel Aleksandri p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 2. 6. 23 a. Nr. 1611.
- Baier, Nikolai Aleksandri p., v. a. Narva linna pol. ü. 9. 6. 23 a. nr. 1770.
- Steinberg, Jakob Joosepi p., v. a. Narva linna pol. ü. 23. 3. 21 a. nr. 28235.
- Võlberg, Andres Jüri p., v. a. Joala vallaval. 26. 11. 19 a. nr. 26.
- Smirnov, Veera Aleksandri t., v. a. Narva l. pol. ü. 19. 12. 19 a. nr. 16180.
- Martens, Ida Toomase t., v. a. Narva linna pol. ü. 9. 12. 19 a. nr. 9755.
- Libbe, Rosine Augusti t., v. a. Narva linna pol. ü. 18. 12. 19 a. nr. 16132.
- Vatsar, Johannes Taaveti p., v. a. Kohila vallav. 3. 7. 23 a. nr. 1124/74491.
- Lepp, Elisabeth Mardi t., v. a. Narva linna pol. ü. 15. 12. 19 a. nr. 17673.
- Mändi, Juuli Pääro t., v. a. Vaivara vallaval. 17. 6. 21 a. nr. 1450.
- Tiido, Ida Hansu t., v. a. Auvere vallav. 16. 3. 19 a. nr. 309.
- Koido, Paul Johannese p., v. a. Narva linna pol. ü. 1920 a. Nr. 27297.
- Rätsepp, August Gustavi p., v. a. Rakvere linna pol. jsk. 1923 a. nr. 168.
- Mihlberg, August Kersti p., v. a. Pakri vallaval. (16134)
- Sjölund, Johannes, v. a. Pakri vallav. nr. 69. (16133)
- Villmann, Johannes, v. a. Baltiski pol. jsk. nr. 260. (16136)
- Kriimann, Otto, v. a. Ambla vallav. nr. 1191. (16135)
- Livlender, Johanna Jüri t., v. a. Kirna Kohatu vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 857. (21800)
- Kristjan, Juhan Aleksandri p., v. a. Kaarli vallaval. 1922 a. nr. 215. (21799)
- Schultz, August Jaani p., v. a. Rapla vallaval. 14. 2. 20 a. nr. 900. (21798)
- Kaalep, Jaan Jüri p., v. a. Triigi vallav. 18. 1. 20 a. nr. 572. (21797)
- Tagapere, Mihkel Mihkli p., v. a. Kehtna vallaval. 30. 6. 22 a. nr. 61. (21796)
- Raud, Jüri Matsi p., v. a. Kehtna vallav. 21. 1. 21 a. nr. 15. (21817)
- Rosenberg, Tiina Karli t., v. a. Kohila vallaval. 29. 3. 20 a. nr. 1819. (22029)
- Pael, Jüri Jaani p., v. a. Kehtna vallav. 16. 4. 20 a. nr. 233. (21815)
- Kullerkupp, Hindrek Hansu p., v. a. Kohila vallaval. 2. 9. 20 a. nr. 2079. (22032)
- Freivan (Riismann), Karl Tõnise p., v. a. Kaiu vallaval. 6. 5. 20 a. nr. 107. (22108)
- Rimmel, Johannes Mihkli p., v. a. Kehtna vallav. 13. 7. 23 a. nr. 29017/112. (21816)
- Kleinwürst, Johan Johani p., v. a. Rapla vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 139. (21919)
- Rosenberg, Johannes Jüri p., v. a. Kabala vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 2. (21920)
- Laars, Anette Jaani t., v. a. Triigi vallaval. 15. 1. 20 a. (21921)
- Rosenberg, Marie Jüri t., v. a. Kabala vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 189. (21922)
- Siiemann, Jaan Jüri p., v. a. Rapla vallaval. 8. 11. 23 a. nr. 256. (21923)

- Rahkama, Aleksander Mardj p., v. a. Rapla vallaval. 28. 2. 20 a. nr. 1067. (21924)
- Bermann, Maria Jüri t., v. a. Kohila vallaval. 15. 3. 20 a. nr. 1704. (22030)
- Teerik, Jaan Hansu p., v. a. Kohila vallaval. 7. 12. 19 a. nr. 109. (22031)
- Nael, Amalie Juhani t., v. a. Triigi vallaval. 21. 1. 20 a. nr. 675. (21909)
- Treimann, Otto Juhani p., v. a. Kehtna vallav. 26. 6. 20 a. nr. 321. (21910)
- Elb, Jaan Jaani p., v. a. Kehtna vallav. 12. 12. 19 a. nr. 41. (21911)
- Leinberg, Jaan Jüri p., v. a. Rapla vallav. 23. 3. 20 a. nr. 2032. (21912)
- Tamm, Karl Mardj p., v. a. Kirna-Kohatu vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 327. (21913)
- Kulderknupp, Anna Jaani t., v. a. Triigi vallaval. 9. 12. 19 a. nr. 421. (21914)
- Allik, Heinrich Jaani p., v. a. Rakvere vallaval. 30. 12. 20 a. nr. 1389. (21915)
- Nanrus, Adele Jüri t., v. a. Rapla vallaval. 8. 1. 20 a. nr. 480. (21916)
- Taumi, Mihkel Mardj p., v. a. Rapla vallaval. 10. 9. 20 a. nr. 2437. (21917)
- Hermburg, Hans Hansu p., v. a. Rapla vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 173. (21918)
- Pöder, Aliide Jaani t., v. a. Uderna vallav. 18. 12. 19 a. nr. 343. (23999)
- Viinalas, Eduard Jakobi p., v. a. Luke vallaval. 13. 6. 20 a. nr. 43. (23996)
- Birkenblat, Johannes Hansu p., v. a. Pangodi vallaval. 27. 1. 21 a. nr. 385. (23995)
- Luik, Rudolf Juhani p., v. a. Kongota vallav. 14. 12. 19 a. nr. 283. (23994)
- Hennoch, Karl Aleksandri p., v. a. Pangodi vallav. 23. 12. 19 a. nr. 77. (23998)
- Liivamägi, August Kusta p., v. a. Otepää vallaval. 9. 9. 22 a. nr. 2182. (23997)
- Möksi, Gustav Jaani p., v. a. Ulila vallaval. 7. 1. 20 a. nr. 115. (30058)
- Miljan, Helmi Jaani t., v. a. Pilkuse vallav. 7. 1. 21 a. nr. 286. (30057)
- Teder, Helmi Karli t., v. a. Kavilda vallaval. nr. 661. (30056)
- Kurg, Hugo Mihkli p., v. a. Aakre vallaval. 6. 10. 20 a. nr. 63. (30055)
- Koch, Paul Karli p., v. a. Aru vallaval. 19. 5. 22 a. nr. 182. (30054)
- Unt, Jaan Jaagu p., v. a. Aru vallaval. 30. 1. 20 a. nr. 103. (30052)
- Bendt, Alma Edmundi t., v. a. Aru vallaval. 4. 4. 24 a. nr. 15/93197. (30051)
- Kotkas, Aleksander Jakobi p., v. a. Rannu vallaval. 3. 12. 19 a. nr. 239. (30053)
- Jõgi, Jakob Danieli p., v. a. Kirepi vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 86. (30059)
- Kõlk, Olga Eliase t., v. a. Kongota vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 61. (24000)
- Kukk, August Kusta p., v. a. Kirepi vallaval. 11. 5. 22 a. nr. 295. (30061)
- Kütt, Amalie Johani t., v. a. Meeri vallaval. 28. 12. 19 a. nr. 230. (30065)
- Ala, Jaan Jakobi p., v. a. Pangodi vallaval. 2. 2. 22 a. nr. 475. (30064)
- Parts, Artur Jaani p., v. a. Pangodi vallav. 14. 2. 24 a. nr. 12. (30063)
- Tigane, Ernst Karli p., v. a. Uderna vallaval. 22. 11. 20 a. nr. 681. (30062)
- Saar, August Vidriku p., v. a. Tartu l. pol. 2. jsk. 2. 12. 19 a. nr. 2383. (30067)
- Poolakene, Anna Peebu t., v. a. Helenurme vallaval. 19. 4. 22 a. nr. 218. (30069)
- Rutnik, Jaan Kasper p., v. a. Rõngu vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 4348. (30070)
- Mäik, Linda Johani t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. 18. 12. 19 a. nr. 6844. (30072)
- Hermann, Jaak Jüri p., v. a. Aakre vallav. 29. 12. 19 a. nr. 290. (30073)
- Zimmermann, August Ado p., v. a. Meeri vallaval. 6. 12. 19 a. nr. 17. (30075)
- Vahkal, Marie Jüri t., v. a. Tartu maak. pol. ül. 6. 12. 19 a. nr. 1179. (30076)
- Sonn, Johannes Pauli p., v. a. Rannu vallaval. 22. 4. 20 a. nr. 642. (30077)
- Kotkas, Jaan Anna p., v. a. Kirepi vallaval. 4. 9. 23 a. nr. 25. (30078)
- Laas, Johannes Peetri p., v. a. Rannu vallaval. 3. 12. 19 a. nr. 238. (30078)
- Sooro, Karl Tohvri p., v. a. Rannu vallaval. 10. 12. 19 a. nr. 291. (30078)
- Varik, Leo Jaani p., v. a. Rannu vallav. 16. 12. 19 a. nr. 515. (30079)
- Tamm, Aleksander Jaagu p., v. a. Valguta vallaval. 21. 12. 21 a. nr. 676. (30079)
- Matto, Aleksander Jaani p., v. a. Valguta vallav. 18. 9. 24 a. nr. 113. (30079)
- Sootla, Rosalie Karli t., v. a. Valguta vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 150. (30080)
- Kallas, Miina Marguse t., v. a. Valguta vallaval. 6. 12. 21 a. nr. 668. (30080)
- Sootla, Kristjan Andrese p., v. a. Valguta vallav. 17. 6. 20 a. nr. 474. (30080)
- Keermann, Albert Peetri p., v. a. Kodijärve vallav. 27. 5. 21 a. nr. 27. (30081)